

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kunnallisen eläkelain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kunnallista eläkelakia vuoden 2004 alusta voimaan tulleen velan vanhentumisesta annetun lain johdosta. Työntäjän eläkemaksun maksuunpanolle, aiheettomasti maksetun eläkemaksun palauttamiselle, aiheettomasti maksetun etuuden takaisin perimiselle ja maksamatta jääneen etuuden saamiselle säädettäisiin kymmenen vuoden vanhentumisaika. Uutena vanhentumisaikana ehdotetaan säädettäväksi takaisinperintäpäätöksellä vahvistettujen etuussaatavien perintää koskeva viiden vuoden vanhentumisaika, jonka katkaisemisesta alkaisi kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika. Samanlaista viiden vuoden vanhentumisaikaa ehdotetaan myös aiheettomasti maksetun eläkemaksun palauttamiselle ja maksamatta jääneen etuuden saami-

selle sen jälkeen, kun niitä on edellä mainitun kymmenen vuoden määräajan kuluessa ensimmäisen kerran eläkelaitokselta vaadittu.

Lisäksi kunnallisen eläkelaitoksen sijoitusneuvottelukuntaa koskevia säännöksiä tarkistettaisiin vastaamaan muodostunutta käytäntöä. Neuvottelukunta käsittelee neuvoa antavasti eläkelaitoksen sijoitustoiminnan kehittämisuuntia ja toimintalinjoja sekä toimisi kanavana tietojenvaihdolle eläkelaitoksen ja neuvottelukunnassa edustettuina olevien tahojen välillä.

Lakiin ehdotetaan tehtäväksi tarkistuksia myös vuoden 2004 alusta voimaan tulleen hallintolain vuoksi.

Ehdotetut lainmuutokset ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1. Nykytila	3
Vanhentumissäännökset	3
Eläkemaksun vanhentuminen	3
Perusteettoman edun palautuksen vanhentuminen	4
Päätökseen perustuvan etuuden saamisen vanhentuminen.....	5
Sijoitusneuvottelukunta	5
Hallintolaki ja puhevalta.....	6
2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset	6
Vanhentumissäännökset	6
Eläkemaksujen vanhentuminen.....	7
Takaisinperintäsaatavan ja maksamatta jääneen etuuden vanhentuminen.....	7
Sijoitusneuvottelukunta	8
Hallintolaki ja puhevalta.....	8
3. Esityksen vaikutukset	8
4. Asian valmistelu.....	8
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	8
1. Lakiehdotuksen perustelut.....	8
2. Voimaantulo.....	10
3. Säättämisjärjestys	10
LAKIEHDOTUS	11
kunnallisen eläkelain muuttamisesta.....	11
LIITE	13
RINNAKKAISTEKSTIT	13
kunnallisen eläkelain muuttamisesta.....	13

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

Vanhentumis säännökset

Kunnallisessa eläkejärjestelmässä on noudatettu yleissäädöksenä määräajasta velkomisasiissa ja julkisesta haasteesta velkojille annettua asetusta (32/1868, jäljempänä vanhentumisasetus), ja sen mukaista yleistä kymmenen vuoden vanhentumisaikaa sellisiin saataviin, joiden vanhentumisesta ei ole erityissäännöstä työeläkelaeissa. Vanhentumisaika alkaa saatavan syntymisestä. Perusteettoman edun palautusta koskeva vanhentumisaika alkaa, kun perusteeton etu on saatu tai kun oikeutetusti saatu etu osoittautuu myöhemmin perusteettomaksi. Vanhentumisasetuksen mukaan velan vanhentumisen katkaisun seurauksena alkaa kulua uusi kymmenen vuoden mittainen vanhentumisaika. Katkaisutoimi voi olla vapaamuotoinen tai katkaisu voidaan tehdä virallistoimin. Velkavastuu voidaan pysyttää voimassa miten pitkään tahansa katkaisemalla vanhentuminen ennen kuin kymmenen vuotta on kulunut edellisestä katkaisuhetkestä.

Vanhentumisasetus on kumottu vuoden 2004 alusta voimaan tulleella velan vanhentumisesta annetulla lailla (728/2003, jäljempänä vanhentumislaki) joka korvaa samalla vanhentumisasetuksen. Vanhentumislaki on luonteeltaan yleislaki. Sitä sovelletaan, jollei muualla laissa ole siitä poikkeavia säännöksiä. Vanhentumislakia ei kuitenkaan sen 1 §:n mukaan sovelleta eläkelainsäädännön nojalla suoritettavaan eläkkeeseen tai muuhun etuuteen eikä eläkevakuutusmaksuihin. Vanhentumislakia sovelletaan muun muassa perusteettoman edun palautukseen. Vanhentumislain säännökset tulevat kuitenkin sovellettavaksi vain, jollei erityislainsäädännöstä muuta johdu.

Vanhentumislain mukainen ensisijainen yleinen vanhentumisaika on kolme vuotta, joka alkaa kulua pääsääntöisesti siitä, kun velka erääntyy maksettavaksi. Laissa on määritelty tilanteet, joissa kolmen vuoden määräaika sovelletaan. Perusteettoman etuuden ja aiheettomasti maksetun maksun maksuunpanon vanhentumisaika alkaa siitä,

kun etuuden tai maksun suorittaja on saanut tietää tai hänen olisi pitänyt tietää aiheettomasti maksetusta etuudesta tai maksusta ja niiden saajasta. Vanhentumisaika on kuitenkin viisi vuotta sen jälkeen, kun velasta on annettu lainvoimainen tuomio tai muu ulosotto-peruste, joka voidaan panna täytäntöön niin kuin lainvoimainen tuomio. Yleisen kolmen vuoden vanhentumisajan rinnalla on toissijainen kymmenen vuoden vanhentumisaika, joka alkaa saatavan perusteena olevasta tapahtumasta. Laissa on myös säännökset siitä, kuinka velan vanhentuminen voidaan katkaista. Myös vanhentumislain mukaan velkavastuu voidaan pitää voimassa miten pitkään tahansa katkaisemalla vanhentuminen ennen kuin edellinen vanhentumisaika on kulunut umpeen.

Ulosottolain muuttamisesta annettu laki (679/2003) on tullut voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2004. Sen mukaan ulosoton vireille tulo ja täytäntöönpano edellyttävät, että hakijalla on täytäntöönpanokelpoinen ulosotto-peruste, jota koskeva oikeus ei ole lakannut maksun vanhentumisen tai muun synn vuoksi. Ulosotto-peruste on lain mukaan täytäntöönpanokelpoinen 15 vuoden ajan. Jos ulosotto-perusteessa tarkoitettu velkoja on luonnollinen henkilö tai jos korvaussaatava perustuu rikokseen, josta velallinen on tuomittu vankeuteen tai yhdyskuntapalveluun, ulosotto-peruste on pääsääntöisesti täytäntöönpanokelpoinen 20 vuoden ajan. Tuomioistuimien voi poikkeustapauksissa velkojan kanteesta pidentää määräaika kymmenen vuotta. Täytäntöönpanokelpoisuuden määräaikaisuus merkitsee, että oikeus maksun perimiseen ulosoton kautta menetetään lopullisesti määräajan kuluttua umpeen. Lainmuutos on osittain taannehtiva. Jos ulosotto-peruste on annettu ennen 1 päivää maaliskuuta 1993, täytäntöönpanokelpoisuuden määräaika laskeaan mainitusta päivästä.

Eläkemaksun vanhentuminen

Nykyisin ei kunnallisessa eläkelaisissa (549/2003; KuEL) ole eläkemaksusaatavien vanhentumista koskevia säännöksiä. Niiden osalta on noudatettu vanhentumisasetuksen

mukaista yleistä kymmenen vuoden vanhentumisaikaa. Vanhentumislain voimaantulon myötä KuEL:n nojalla jäsenyhteisöltä kunnalliselle eläkelaitokselle perittävät eläkemaksut, joita ei ole maksuunpantu, eivät vanhentuisi lainkaan ilman lakiin lisättäviä vanhentumissäännöksiä.

Eläkemaksun ulosottokelpoisuudesta on säädetty KuEL:n 134 §:ssä, jossa viitataan verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annettuun lakiin (367/1961), jäljempänä veroulosottolaki. Veroulosottolain 11 §:n mukaan saaminen on perittävä maksuvelvolliselta viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen vuoden alusta lukien, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu, uhalla että oikeus maksun saamiseen on menetetty. Siten tätä vanhentumisaikaa ei voida katkaista. Eläkelaitoksen on perittävä maksuunpantu vakuutusmaksu veroulosottolain 11 §:n mukaisessa määräajassa. Jos eläkelaitos ei pysty tässä ajassa perimään vakuutusmaksua, on oikeus maksun saamiseen menetetty.

Perusteettoman edun palautuksen vanhentuminen

Tässä perusteettoman edun palautuksella tarkoitetaan aiheettomasti maksetun eläkkeen tai muun etuuden perimistä takaisin ja aiheettomasti maksettujen eläkemaksujen palauttamista.

Etuuden aiheeton maksaminen voi johtua monesta syystä. Liikamaksu voi syntyä asiakkaasta johtuvasta syystä, etuuden käsittelystä tai muusta seikasta, johon asiakas tai eläkelaitos ei voi vaikuttaa. KuEL:n mukaan aiheettomasti maksettu etuus on lähtökohtaisesti perittävä takaisin. Laissa tarkemmin säädettyissä tilanteissa takaisinperinnästä voidaan kuitenkin osaksi tai kokonaan luopua. Jotta aiheettomasti maksetun etuuden takaisinperiminen olisi mahdollista, virheellisen etuuspäätöksen tilalle on ensin annettava uusi muutettu etuuspäätös, jonka perusteella vasta takaisinperintäpäätös voidaan tehdä. Jollei etuudensaaja anna suostumustaan virheellisen etuuspäätöksen muuttamiseen vahingokseen, päätöksen poistamista on haettava ensin vakuutusosoikeudelta.

KuEL:n perusteella aiheettomasti maksetun

eläkkeen tai muun etuuden takaisinperinnässä on noudatettu vanhentumisasetuksen yleistä kymmenen vuoden vanhentumisaikaa, joka alkaa kulua erikseen jokaisen etuuserän osalta sen maksamishetkestä lukien. Aiheettomasti maksetun etuuden takaisinperinnän takarajaksi muodostuu kuitenkin käytännössä usein viisi vuotta, koska vakuutusosoikeus on vain erittäin painavista syistä poistanut virheellisen päätöksen, jonka antamisesta on kulunut yli viisi vuotta. Jos hakija on esimerkiksi tahallisesti salannut päätökseen olennaisesti vaikuttavia tietoja, poistopäätös on voitu tehdä kymmenen vuoden yleisen vanhentumisaajan puitteissa.

KuEL:n mukaiseen takaisinperintään ei ole aiheellista soveltaa vanhentumislain mukaista yleistä kolmen vuoden vanhentumisaikaa, vaan KuEL:ssa olisi tarpeen säätää erikseen aiheettomasti maksetun etuuden takaisinperimisen määräaika ja erikseen takaisinperintäsaatavan vanhentumisaika. Monivaiheisen takaisinperintäprosessin aikana ei ole aiheellista erikseen muistuttaa etuudensaajaa aiheettomasti maksetusta etuudesta vanhentumisen katkaisemiseksi, koska vasta takaisinperintäpäätöstä tehtäessä harkitaan takaisinperinnän kohtuullisuutta ja takaisinperintäpäätöksellä vahvistetaan, mikä takaisinperittävä määrä on. Erilliset katkaisutoimet tulevat ajankohtaiseksi vasta takaisinperintäpäätöksen antamisen jälkeen.

Lainvoimainen takaisinperintäpäätös saadaan KuEL:n 161 §:n 2 momentin perusteella panna täytäntöön niin kuin riita-asiassa annettu lainvoimainen tuomio. Se on siten ulosottolaissa (37/1895) tarkoitettu ulosotto-peruste, jonka perusteella eläkelaitos voi hakea suoraan saatavansa ulosmittausta siten kuin ulosottolaissa säädetään.

Eläkelaitos voi periä takaisin aiheettomasti maksamansa eläkkeen myös kuittaamalla sen vastaisuudessa maksettavista eläke-eristä.

Maaliskuun alusta 2004 voimaan tullut ulosottolain muutos merkitsee, ettei täytäntöönpanokelpoista takaisinperittävää saatavaa voida nykyiseen tapaan periä ulosottoteitse kuinka kauan tahansa. Ulosotto-peruste on lain pääsäännön mukaan täytäntöönpanokelpoinen 15 vuoden ajan. Saatava, jota koskeva takaisinperintäpäätös on tullut lainvoimaiseksi 1 päivänä maaliskuuta 1993 tai sitä en-

nen, vapautuu ulosotosta 1 päivänä maaliskuuta 2008.

Jäsenyhteisön suorittama eläkemaksu voi olla aiheettomasti maksettu esimerkiksi siitä syystä, että se on maksettu liian suurena tai liian pitkältä ajalta. Jäsenyhteisön virheellisesti maksaman eläkemaksun palauttamisen vanhentuminen on määräytynyt vanhentumisasetuksen yleisen kymmenen vuoden vanhentumisajan mukaisesti. Vanhentumisaika alkaa kulua kunkin eläkemaksuerän suorittamispäivästä lukien. Vanhentuminen voidaan katkaista vapaamuotoisesti, minkä jälkeen alkaa kulua uusi kymmenen vuoden vanhentumisaika.

Eläkemaksun aiheettomuus käy usein ilmi vasta pitkän ajan kuluttua. Näin on varsinkin tilanteissa, joissa on epäselvää, onko työ tehty työsuhteessa vai toimeksiantosopimuksella.

Päätökseen perustuvan etuuden saamisen vanhentuminen

Eläkepäätökseen perustuva saaminen on voinut syntyä esimerkiksi sellaisissa tilanteissa, joissa henkilölle myönnettyä etuutta, yleensä eläkettä, on maksettu jostain syystä määrältään liian pienenä. Tällöin esimerkiksi yhteensovitusperuste on voitu valita virheellisesti. Joissain harvinaisissa tilanteissa eläke-erä on voinut jäädä kokonaan maksamatta eläkepäätöksen antamisen jälkeen. Syynä on saattanut olla esimerkiksi eläkkeen maksamisessa tapahtunut virhe.

Eläkepäätöksen antamisen jälkeen esimerkiksi määrältään liian pienenä maksettu eläke-erä on vanhentunut vanhentumisasetuksen mukaisesti yleisessä kymmenen vuoden vanhentumisajassa. Vanhentumisaika alkaa kulua erikseen jokaisen eläke-erän osalta sen maksamishetkestä lukien. Etuuden saamisen vanhentuminen voidaan katkaista vapaamuotoisesti, minkä jälkeen alkaa kulua uusi kymmenen vuoden vanhentumisaika.

Päätökseen perustuvan etuussaaamisen vanhentuminen ei ole ollut esteenä sille, että eläkelaitos on vanhentumisesta huolimatta omaaloitteisesti maksanut suorittamatta jääneen etuuden asianosaiselle.

Sijoitusneuvottelukunta

Kunnallisen eläkelain 143 §:n mukaan kunnallisessa eläkelaitoksessa on sijoitusneuvottelukunta, joka vuosittain hyväksyy sijoitustoiminnan yleissuunnitelman ja seuraa sen toteutumista. Säännös sijoitusneuvottelukunnasta on lisätty kunnallisen viranhaltijain ja työntekijäin eläkelakiin lainmuutoksella (260/1987) samassa yhteydessä kun kunnallinen eläkerahastointi aloitettiin ja eläkevastuurahasto perustettiin. Neuvottelukunnan asettaa eläkelaitoksen hallitus ja sen tehtävänä on laatia rahaston varojen vuotuinen sijoitustoiminnan yleissuunnitelma sekä seurata sen toteutumista.

Sijoitusneuvottelukunnan perustaminen pohjautui kunnallisten eläkkeiden rahoituskomitean mietintöön (komiteamietintö 1985:10), jonka lähtökohtana rahaston hallintomallien tarkastelulle oli se, että valtio osallistuu valtionosuuksien ja –avustuksien rahaston kartuttamiseen siten kuin se osallistuu kunnallisen eläkejärjestelmän piiriin kuuluvan henkilöstön palkkaukseen. Tästä syystä kunnallisen eläkerahaston sijoitustoimintaa suunnittelemaan ja seuraamaan tuli asettaa elin, jossa myös valtion edustus oli mukana. Koska kunnallinen eläkelaitos katsottiin oikeudelliselta luonteeltaan itsenäiseksi julkisoikeudelliseksi laitokseksi ja kunnallisen hallinnon yksiköksi, ei valtion osallistumista rahaston hallintoon voinut komitean mukaan järjestää siten, että valtio olisi edustettuna eläkelaitoksen päätös- ja toimeenpanovaltaa käyttävissä hallintoelimissä. Tämän vuoksi eläkelaitoksen yhteyteen muodostettiin eläkelaitoksen varsinaisesta hallintoorganisaatiosta erillään oleva rahaston sijoitusneuvottelukunta, jossa eläkelaitoksen lisäksi olisi edustettuna valtio.

Rahastoinnin aloittamisen jälkeen valtionosuusjärjestelmän sisältö ja merkitys ovat muuttuneet, eikä valtionosuutta enää makseta erikseen palkkakustannuksiin. Lisäksi valtio ei enää säännöstele rahamarkkinoita samalla tavalla kuin rahastoinnin alkuvaiheessa. Myös hallituksen rooli sijoitustoiminnasta päättävänä elimenä on muuttunut. Lainmuutoksen (404/1997) jälkeen eläkevastuurahaston sijoittamisesta on päättänyt eläkelaitoksen hallitus, joka voi kunnallisen eläkelaitok-

sen ohjesäännössä määrättyllä tavalla siirtää päätösvaltansa eläkelaitoksen toimistolle. Nykyisin tästä säädetään kunnallisen eläkelain 135 §:n 2 momentissa. Eläkelaitoksen ohjesäännön mukaan hallituksen tehtävänä on laatia eläkelaitoksen varojen sijoittamista koskeva suunnitelma (sijoitusstrategia). Lisäksi hallitus käsittelee muutkin sijoitustoiminnan kannalta periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat sekä hyväksyy vuodeksi kerrallaan sijoitussuunnitelman, jossa annetaan toimistolle sijoitusvaltuudet ja ohjeet sijoitusten tekemisestä ja raportoinnista.

Vakuutusvalvontavirasto, jonka tehtävänä on valvoa kunnallisen eläkelaitoksen rahoitustoiminnan suunnittelua ja sijoitustoimintaa, on valvonnassaan kiinnittänyt huomiota sijoitustoiminnan yleissuunnitelman hyväksyvän ja sen toteutumista seuraavan sijoitusneuvottelukunnan ja toisaalta sijoittamisesta päättävän eläkelaitoksen hallituksen roolien sekä työn- ja vastuunjaon osittaiseen päällekkäisyyteen.

Vastuu eläkevastuurahaston sijoittamisesta on selkeästi säädetty eläkelaitoksen hallitukselle. Sen sijaan sijoitusneuvottelukunnan vastuu on vaikeasti hahmotettavissa. Sijoitusneuvottelukunnan laatiman sijoitustoiminnan yleissuunnitelman merkitys on vähentynyt eläkelaitoksen hyväksymän sijoitusstrategian, hallituksen sijoitussuunnitelman ja sijoitusvaltuuksien myötä. Sijoitusneuvottelukunta on muodostunut lähinnä tiedoksisaantikanavaksi niille tahoille, jotka siinä eläkelaitoksen lisäksi ovat edustettuina. Neuvottelukunnan kymmenestä jäsenestä kaksi edustaa valtiovarainministeriötä, yksi sisäasiainministeriötä, yksi kauppa- ja teollisuusministeriötä ja kaksi kunnallisia pääsopijajärjestöjä.

Hallintolaki ja puhevalta

Hallintolain (434/2003)14 §:n 1 momentin mukaan vajaavaltaisella on oikeus käyttää yksinään puhevaltaa asiassa, joka koskee hänen vallitsemaansa tuloa tai varallisuutta. Vastaavanlainen säännös on muun muassa holhoustoimesta annetussa laissa (442/1999), jäljempänä holhoustoimilaki). Holhoustoimilain voimaan tullessa työeläkejärjestelmässä pidettiin tärkeänä, ettei alle 15-vuotias voisi

käyttää puhevaltaa työeläkettään koskevassa asiassa. Tämän vuoksi KuEL:iin otettiin säännös, jonka mukaan alle 15-vuotiaan puhevaltaa muussa kuin henkilöä koskevassa asiassa käyttää yksinomaan hänen edunvalvojansa. Eläketurvakeskuksen rekistereiden mukaan tällä hetkellä ei kuitenkaan ole maksussa yhtään alle 15-vuotiaalle maksettavaa, hänen omaan työhönsä perustuvaa eläkettä. Kun lisäksi vuoden 2005 alusta alkaen vain 18 vuotta täyttäneet ja sitä vanhemmat työntekijät voivat olla KuEL-vakuutettuja, ei nykyislaisella alle 15-vuotiaita koskevalla hallintolaista poikkeavalla puhevallan rajoituksella ole enää asiallista merkitystä.

KuEL:n 98 §:n 3 momentissa, joka koskee eläkkeen hakemista tilanteissa, joissa asianosainen ei iän, sairauden, vamman tai muun syyn vuoksi itse kykene hakemaan eläkettä tai hoitamaan asiaansa, on myös hallintolaista poikkeava puhevallan käyttöä koskeva säännös. Sen nojalla kunnallisessa eläkejärjestelmässä puhevaltaa voi käyttää muun muassa eläkelaitoksen hyväksymä asianosaisen lähiomainen tai muu henkilö, joka on pääasiallisesti huolehtinut hänestä. Säännös on otettu lakiin asianosaisen etua ajatellen. Se on asianosaisen edun vuoksi edelleen aiheellista säilyttää KuEL:ssa, koska hallintolaissa on rajoitetumpi puhevallan käyttäjien piiri.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Vanhentumissäännökset

Esityksen mukaisilla vanhentumissäännöksillä on tarkoitus täyttää se lainsäädännöllinen aukko, joka on syntynyt kunnalliseen eläkejärjestelmään vanhentumislain voimaantulon jälkeen. Kuten edellä on todettu vanhentumislakia ei sovelleta eläkelainsäädännön nojalla suoritettavaan eläkkeeseen tai muuhun etuuteen eikä eläkemaksuun.

Sosiaalivakuutuksessa, johon myös lakisääteinen kunnallinen eläkejärjestelmä kuuluu, on kysymys pakollisesta sosiaaliturvasta, jossa järjestelmän toimenpanijoiden on annettava etuudenhakijalle se etuus, joka hänelle lain mukaan kuuluu. Työeläkejärjestelmän eläkemaksut ovat myös pakollisia. Tämän ja

työeläkejärjestelmään kuuluvan kollektiivisen vastuun vuoksi on erityisen tärkeää, että etuus maksetaan oikein perusteiden ja oikean suuruisena sille, jolle se kuuluu, ja eläkemaksut saadaan perityksi oikein maksuvelvolliselta. Siten työeläkejärjestelmässä etuus- ja maksusaatavien peruste on aivan toisenlainen kuin yksityisoikeudellisissa velkasuhteissa, jotka perustuvat vapaaehtoiisiin oikeustoimiin. Tästä syystä työeläkejärjestelmässä on eräiltä osin perusteltua säilyttää, uudesta vanhentumislaita poiketen, nykyisin jo noudatettu kymmenen vuoden vanhentumisaika.

Nyt ehdotetut vanhentumissäännöksiä koskevat muutokset vastaavat aikaisemmin työntekijän eläkelakiin (395/1961) lainmuutoksella (1332/2003) hyväksytyjä muutoksia.

Eläkemaksujen vanhentuminen

KuEL:iin ehdotetaan lisättäväksi eläkemaksun, jota ei ole maksuunpantu, vanhentumista koskevat säännökset. Vanhentumisaika olisi kymmenen vuotta, joka alkaisi kulua eläkemaksun syntymisestä lukien ja jonka voisi katkaista vain eläkemaksun maksuunpanolla. Ehdotettu vanhentumisaika vastaisi KuEL-maksun maksuunpanossa nykyisin jo noudatettua kymmenen vuoden vanhentumisaikaa. KuEL:n mukaisen ilmoitusliikenteen jälkikäteisyys johtuu, että vie vuodesta kahteen vuoteen ennen kuin eläkelaitoksen on edes mahdollista reagoida virheellisiin tietoihin tai eläkemaksujen laiminlyöntiin. Työntekijän eläketurva jää yhteisvastuullisesti muiden jäsenyhteisöjen kustannettavaksi, jos eläkemaksut on laiminlyöty. Siten on perusteltua, että eläkemaksun maksuunpanoaika on riittävän pitkä, jotta maksu saataisiin perittyä oikealta jäsenyhteisöltä.

KuEL:n nojalla maksuunpannun eläkemaksun vanhentumisaika säilyisi edelleen verulosottolain mukaisena viitenä vuotena.

Lakiin lisättäisiin säännös jäsenyhteisön aiheettomasti maksamien eläkemaksujen vanhentumisesta. Aiheettomasti suoritettu eläkemaksun palautus vanhentuisi kymmenen vuoden kuluessa kunkin virheellisesti suoritettujen maksuerän maksupäivästä lukien. Vanhentumisaika alkaisi siis kulua saatavan syntymisestä kuten nykyisinkin. Vanhentu-

misen katkaisemisesta alkaisi kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Takaisinperintäsaatavan ja maksamatta jääneen etuuden vanhentuminen

Esityksessä ehdotetaan, että päätös aiheettomasti maksetun etuuden takaisinperinnästä olisi tehtävä 10 vuoden kuluessa etuuden maksupäivästä lukien. Aiheettomasti maksetun etuuden takaisinperinnän vanhentuminen alkaisi kulua jokaisen etuuserän osalta sen maksamispäivästä lukien.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on käsitellessään hallituksen esitystä eräiden toimentuloturva koskevien lakien takaisinperintäsäännösten muuttamiseksi (HE 158/2003 vp) lausunnossaan (StVM 4/2004 vp) pitänyt kymmenen vuoden takaisinperintäaika nykyoloissa tarpeettoman pitkänä ja ehdottanut määräajaksi, jonka kuluessa muun muassa kansaneläkelain mukaisen etuuden takaisinperinnästä on päätettävä, viittä vuotta. Aikaisemmin työntekijäin eläkelain mukaisia vanhentumisaikoja käsiteltäessä on kymmenen vuoden takaisinperintäaika eduskuntakäsittelyssä hyväksytty. Sosiaali- ja terveysvaliokunta on kuitenkin lausunnossaan (StVM 30/2003 vp) katsonut, että uuden työeläkelain valmistelun yhteydessä on vanhentumista koskevat säännökset tarpeen ottaa uudelleen tarkasteluun. Valiokunta on lisäksi katsonut, että uuden työeläkelain valmistelun yhteydessä on välttämätöntä selvittää, voidaanko sosiaalivakuutusjärjestelmän erityispiirteet, turvata myös kymmentä vuotta selvästi lyhyemmällä vanhentumisajalla.

Työeläkejärjestelmän yhtenäisyyden vuoksi kunnalliseen eläkelakiin ehdotetaan takaisinperintäajaksi samanlaista kymmenen vuoden vanhentumisaikaa kuin työntekijäin eläkelaiissa. Jos kunnallisen eläkelain mukainen takaisinperintäaika poikkeaisi muiden työeläkelakien mukaisesta ajasta, saataisi takaisinperinnästä viimeisen eläkelaitoksen periaatetta sovellettaessa tulla ongelmallinen. Takaisinperinnästä muodostuisi sekava, jos henkilöllä olisi takaisinperittävää useasta eläkejärjestelmästä ja takaisinperinnät vanhenisivat eri lakien mukaisten liikamaksujen osalta toisistaan poikkeavalla tavalla. Kun yksityisten alojen uuden työeläkelain sisältö

on tiedossa, tulee työeläkejärjestelmän yhtenäisyyden vuoksi myös kunnallisen eläkelain vanhentumissäännökset arvioida uudelleen.

Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuisi viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, ellei vanhentumista ole katkaistu sitä ennen. Vanhentumisen katkaisemisesta alkaisi kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Kunnallisen eläkelain mukaisen etuuden saaminen vanhentuisi kymmenessä vuodessa. Vanhentumisaika alkaisi kulua siitä päivästä lukien, jona etuus olisi pitänyt maksaa. Vanhentuminen voitaisiin katkaista vanhentumislain 10 tai 11 §:ssä säädetyllä tavalla ja katkaisemisesta alkaisi kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Sijoitusneuvottelukunta

Kunnallisen eläkelaitoksen sijoitusneuvottelukuntaa koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi niin, että sijoitusneuvottelukunta toimisi kunnallisen eläkelaitoksen sijoitustoimintaa tukevana neuvottelukuntana. Samalla neuvottelukunta toimisi myös kanavana tietojenvaihdolle neuvottelukunnassa edustettuina olevien tahojen ja eläkelaitoksen välillä. Sijoitusneuvottelukunta käsitelisi neuvoa antavasti eläkelaitoksen sijoitustoiminnan kehittämissuuntia ja toimintalinjoja, mutta sillä ei olisi eläkelaitoksen sijoitustoimintaa koskevaa päätös- eikä valvontavaltaa. Eläkevastuurahaston varojen sijoittamisesta päättää edelleen eläkelaitoksen hallitus. Ehdotetun muutoksen jälkeen sijoitusneuvottelukunnalle säädösten määritellyt tehtävät vastaisivat sitä, miksi neuvottelukunnan tehtävät käytännössäkin ovat muodostuneet.

Neuvottelukunnassa edustettuina olevat tahot saisivat edelleen tietoa kunnallisen eläke-

laitoksen sijoitustoiminnasta ja pääsisivät esittämään näkemyksensä siitä. Tämä mahdollisuus tietojenvaihtoon on tärkeää säilyttää, koska kunnallinen eläkejärjestelmä ja eläkevastuurahaston sijoitustoiminta muodostavat merkittävän osan julkista taloutta ja niillä on laaja merkitys koko kansantalouden kannalta.

Hallintolaki ja puhevalta

KuEL:n 164 §:n 1 momentissa oleva erityissäännökset alle 15-vuotiaan asianosaisen puhevallasta ja asianosaisen kuulemisesta ehdotetaan korvattavaksi hallintolain säännöksillä.

3. Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia. Kuntien eläkevakuutuksen hallintoon esitys vaikuttaa selkeyttävästi, kun sijoitusneuvottelukunnan ja eläkelaitoksen hallituksen tehtävät ja vastuut eivät enää säädösten tasolla ole päällekkäisiä. Käytännössä sijoitusneuvottelukunnan rooli on jo aikaisemmin muotoutunut nyt tehtäviä säännösmuutoksia vastavaksi.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sisäasiainministeriön yhteistyössä Kuntien eläkevakuutuksen kanssa. Ehdotetut muutokset vastaavat vanhentumisaikoja koskevien muutosten osalta aikaisemmin työntekijäin eläkelakiin hyväksytyt muutoksia (1332/2003). Esityksestä on lisäksi käyty kunnallisen pääsopimuksen 3 §:ssä tarkoitettujen pääsopijajärjestöjen kanssa kunnallisen eläkelain 165 §:n mukaiset neuvottelut.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

100 §. Päätöksenteko ja päätöksen tiedoksiantaminen. Pykälän 2 momentissa säädetään päätöksen tiedoksiantamisesta. Momen-

tin sanamuotoa ehdotetaan tarkistettavaksi vastaamaan työntekijäin eläkelain 19 f §:ää. Eläkelaitoksella olisi edelleen oikeus lähettää päätös asianosaiselle tiedoksi postitse. Mahdollisuus todisteelliseen tiedoksiantoon sen

sijaan poistuisi, koska sille ei ole ollut käytännössä tarvetta.

110 §. Takautuva maksaminen ja eläkesaattavan vanhentuminen. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti. Siinä säädettäisiin eläkelaitoksen päätökseen perustuvan etuuden saamisen vanhentumisesta. Ehdotettu säännös tulee sovellettavaksi esimerkiksi sellaisessa tilanteessa, jossa eläke olisi päätöksen mukaan pitänyt maksaa suurempana kuin se on maksettu. Tällaisen saatavan syntymäpäivä on se päivä, jona etuus olisi pitänyt maksaa. Momentin mukaan tällainen saatava vanhenee kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona se olisi pitänyt maksaa, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Tämän kymmenen vuoden vanhentumisajan kuluessa suoritettua ensimmäisestä katkaisusta alkaisi kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika. Sekä kymmenen että viiden vuoden vanhentumisaika katkeaa siten kuin vanhentumislain 10 tai 11 §:ssä säädetään. Vanhentumisaika voisi myös pidentyä vanhentumislain 11 §:n 3 momentin mukaisesti. Viiden vuoden vanhentumisajan katkeamisesta alkaisi kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Ehdotettu säännös ei estäisi eläkelaitosta korjaamasta huomaamaansa virhettä myös oma-aloitteisesti ja maksamasta etuudensaajalle häneltä saamatta jääneen etuuden.

120 §. Liikaa maksetun eläkkeen takaisinperintä. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, jonka mukaan aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin viimeistään kymmenen vuoden kuluessa etuuden maksupäivästä lukien. Tällaisen takaisinperittävän etuuden, yleensä eläke-erän, kymmenen vuoden takaisinperimisaika alkaa kulua erikseen kunkin erän osalta sen maksamispäivästä lukien. Säännöksessä takaisinperimisellä tarkoitetaan valituskelpoisen takaisinperintäpäätöksen antamista. Siten aiheettomasti maksettua etuutta voidaan periä takaisinperintäpäätöksellä takaisin päätöksen antamisesta lukien takautuvasti enintään kymmeneltä vuodelta.

Uudessa 5 momentissa ehdotetaan myös, että sen jälkeen, kun aiheettomasti maksettu etuuden takaisinperinnästä on annettu valituskelpoinen päätös, takaisinperintäpäätöksen antamisesta alkaa kulua aiheettomasti

maksettua etuussaatavaa koskeva viiden vuoden vanhentumisaika. Tämä viiden vuoden vanhentumisaika voidaan katkaista siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain 10 tai 11 §:ssä säädetään. Siten viiden vuoden vanhentumisajan katkaisemiseksi riittää velan vanhentumisesta annetun lain mukainen vapaamuotoinen katkaisutoimi. Tällöin eläkelaitoksen on vanhentumislain mukaan ilmoitettava etuuden saajalle vaatimuksensa peruste ja määrä kohtuudella vaadittavalla tavalla. Lisäksi etuuden saajan on saatava tieto tästä katkaisutoimesta ennen vanhentumisajan umpeutumista. Vanhentuminen voidaan katkaista myös velan vanhentumisesta annetun lain 11 §:n mukaisella oikeudellisella katkaisutoimella, jolloin viiden vuoden vanhentumisaika voi pidentyä mainitun lain 11 §:n 3 momentissa säädetyllä tavalla. Vanhentumisen katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

134 §. Maksun perintä ja maksusaattavan vanhentuminen. Pykälässä säädetään maksun ulosottokelpoisuudesta. Pykälään lisättäisiin säännökset maksuunpannun eläkemaksun vanhentumisesta ja pykälän otsikkoa tarkistettaisiin vastaavasti.

Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin työeläkejärjestelmässä jo noudatettua käytäntöä vastaava säännös, jonka mukaan eläkemaksu on määrättävä maksuun kymmenen vuoden kuluessa saatavan syntymäpäivästä lukien. Maksuussuosaavien syntymäpäivä pidetään KuEL:n mukaisen lopullisen maksun eräpäivää. Eläkelaitoksen tulee tästä ajankohdasta lukien kymmenen vuoden kuluessa määrätä eläkemaksu maksettavaksi tai muuten saatava vanhenee. Pykälän 1 momentin säännös maksuunpannun eläkemaksun ulosottokelpoisuudesta säilyisi nykyisellään.

Pykälässä oleva viittaus korkolain (633/1982) 4 §:ään tarkistettaisiin viittaukseksi korkolain 4 §:n 1 momenttiin.

Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jonka mukaan aiheettomasti suoritettua eläkemaksun palautus vanhentuu kymmenen vuoden kuluessa aiheettomasti maksetun maksun maksupäivästä, jollei vanhentumista ole tätä ennen katkaistu. Jos vanhentuminen katkaistaan kymmenen vuoden kuluessa aiheettomasti maksetun vakuutusmaksun maksupäivästä lukien, alkaa tästä katkaisutoimesta ku-

lua uusi viiden vuoden pituinen vanhentumisaika. Viiden vuoden vanhentumisaajan katkaisemisesta alkaisi uusi viiden vuoden vanhentumisaika. Sekä kymmenen että viiden vuoden vanhentuminen katkeaisi siten kuin vanhentumislain 10 tai 11 §:ssä säädetään ja vanhentumisaika voi pidentyä mainitun lain 11 §:n mukaisesti.

Aiheettomasti eläkemaksua suoritetaan on vanhentumislain 10 §:n mukaisesti ilmoitettava eläkelaitokselle vaatimuksensa peruste ja määrä kohtuudella vaadittavalla tavalla. Lisäksi eläkelaitoksen on saatava tieto tästä katkaisutoimesta ennen vanhentumisaajan umpeutumista, jotta katkaisuvaikutus syntyy.

143 §. Sijoitusneuvottelukunta. Pykälän 1 momentissa säädetään sijoitusneuvottelukunnan tehtävistä. Momentin sanamuotoa tarkistetaan vastaamaan nykyistä käytäntöä. Sijoitusneuvottelukunnan tehtävänä olisi toimia neuvoa antavana eläkelaitoksen sijoitustoimintaa tukevana neuvottelukuntana. Neuvottelukunta antaisi myös mahdollisuuden neuvottelukunnassa edustettuina olevien tahojen väliseen tietojen vaihtoon.

164 §. Hallintomenettelyä koskevien sääntösten soveltaminen. Pykälän 1 momentista poistettaisiin maininta siitä, että alle 15-vuotiaan puhevaltaa muussa kuin henkilöään koskevassa asiassa käyttää hänen edunvalvojansa. Näin ollen kunnallisessa eläkejärjestelmässä sovellettaisiin vajaavaltaisen puhevaltaa koskevia hallintolain säännöksiä.

2. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005. Kunnallisen eläkelaitoksen nykyisen sijoitusneuvottelukunnan toimikausi päättyy vuoden 2004 lopussa. Sijoitusneuvottelukunnan tehtäviä koskevien säädösmuutosten tulisi olla voimassa uuden sijoitusneuvottelukunnan aloittaessa työskentelynsä.

Voimaantulosäännöksen 2 momentin mukaan vanhentumista koskevia säännöksiä sovellettaisiin myös ennen lain voimaantuloa liikaa maksettuihin etuuksiin ja saataviin.

Kun lasketaan tällaisen ennen lain voimaantuloa syntyneen saatavan vanhentumisaikaa, otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Saatava ei voisi kuitenkaan vanhentua lain voimaantulosta laskettavan kolmen vuoden siirtymäajan kuluessa, jos vanhentuminen ei tapahtuisi myös 31 päivänä joulukuuta 2003 voimassa olleen vanhentumissäännöksen perusteella. Vastava siirtymäaika on myös vuoden 2004 alusta voimaan tullessa velan vanhentumisesta annetussa laissa.

3. Säättämisyjärjestys

Perustuslain kannalta on erityisesti tarkasteltava ehdotettuja vanhentumissäännöksiä ja niiden voimaantulon siirtymäsäännöksiä.

Kunnallisessa eläkejärjestelmässä säilyisi pääsääntönä nykyinen kymmenen vuoden vanhentumisaika. Vanhentumisen katkaisemisesta alkaisi kulu entisen kymmenen vuoden sijasta viiden vuoden vanhentumisaika ja uutena vanhentumisaikana takaisinperintäpäätöksellä vahvistettujen etuussaatavien viiden vuoden vanhentumisaika. Vanhentumisaikat siis joissakin tapauksissa lyhenisivät nykyisestä. Ehdotetun voimaantulosäännöksen mukaan vanhentumissäännöksiä sovelletaan taannehtivasti myös ennen lain voimaantuloa syntyneeseen saatavaan, mutta vanhentuminen tapahtuisi aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei vanhentuminen olisi tapahtunut ennen tätä myös ennen vanhentumislain voimaantuloa voimassa olleen lainsäädännön nojalla. Vastava siirtymäsäännös sisältyi myös vanhentumislakiin, joka on käsitelty tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä. Hallitus katsoo, että myöskään nyt ehdotetut muutokset eivät ole ristiriidassa perustuslaissa turvatun omaisuuden suojan kanssa ja että lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus.

Laki

kunnallisen eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 13 päivänä kesäkuuta 2003 annetun kunnallisen eläkelain (549/2003) 100 ja 134 §, 143 §:n 1 momentti ja 164 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 164 §:n 1 momentti laissa 921/2003, ja

lisätään 110 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 713/2004, uusi 3 momentti ja 120 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

100 §

Päätöksenteko ja päätöksen tiedoksiantaminen

Eläkehakemus on ratkaistava viivytyksettä sen jälkeen, kun tarpeelliset selvitykset on saatu.

Kunnallinen eläkelaitos antaa päätöksensä tiedoksi lähettämällä sen vastaanottajalle hänen ilmoittamaansa postiosoitteeseen kirjeellä.

110 §

Takautuva maksaminen ja eläkesaatavan vanhentuminen

Tämän lain mukaisen etuuden saaminen vanhentuu kymmenen vuoden kuluttua siitä päivästä lukien, jona se olisi pitänyt maksaa, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Vanhentumisen katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika. Vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään.

120 §

Liikaa maksetun eläkkeen takaisinperintä

Aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa etuuden maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

134 §

Maksun perintä ja maksusaatavan vanhentuminen

Kunnallisen eläkelaitoksen on määrättävä tähän lakiin perustuva maksu kymmenen vuoden kuluessa saatavan syntymisestä lukien. Maksuosuussaatavan katsotaan syntyvän tämän lain mukaisen lopullisen maksun eräpäivänä. Tämän lain perusteella määrätty maksu sekä sille suorituksen viivästymisen ajalta korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu korkokannan mukainen vuotuinen viivästyskorko saadaan ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä niin kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoin annettussa laissa (367/1961) säädetään.

Aiheettomasti suoritettujen maksujen palautus

vanhentuu kymmenen vuoden kuluttua maksun maksupäivästä lukien, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Vanhentumisen katkaisemisesta alkaa kulua uusi, viiden vuoden vanhentumisaika. Vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain 10 tai 11 §:ssä säädetään.

143 §

Sijoitusneuvottelukunta

Kunnallisessa eläkelaitoksessa on sijoitus­toiminnan tueksi ja 2 momentissa mainittujen tahojen välisen tiedonkulun edistämiseksi sijoitusneuvottelukunta. Neuvottelukunta käsittelee neuvoa antavasti eläkelaitoksen sijoitus­toiminnan kehittämissuuntia ja toiminta­linjoja.

164 §

Hallintomenettelyä koskevien säännösten soveltaminen

Kunnallisen eläkelaitoksen käsitellessä tässä laissa tarkoitettua hallintoasiaa sovelletaan hallintolakia (434/2003), kielilakia (423/2003) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Lain 110 §:n 3 momenttia, 120 §:n 5 momenttia sekä 134 §:ää sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheuttomasti maksettuun etuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös 31 päivänä joulukuuta 2003 voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

Helsingissä 29 päivänä lokakuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Alue ja kuntaministeri *Hannes Manninen*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

Laki

kunnallisen eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 13 päivänä kesäkuuta 2003 annetun kunnallisen eläkelain (549/2003) 100 ja 134 §, 143 §:n 1 momentti ja 164 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 164 §:n 1 momentti laissa 921/2003, ja

lisätään 110 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 713/2004, uusi 3 momentti ja 120 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

100 §

100 §

Päätöksenteko ja päätöksen tiedoksiantaminen

Päätöksenteko ja päätöksen tiedoksiantaminen.

Eläkehakemus on ratkaistava viivytyksettä sen jälkeen, kun tarpeelliset selvitykset on saatu.

Päätös on lähetettävä hakijalle postitse hänen ilmoittamallaan osoitteella tai annettava hänelle todisteellisesti tiedoksi.

Eläkehakemus on ratkaistava viivytyksettä sen jälkeen, kun tarpeelliset selvitykset on saatu.

Kunnallinen eläkelaitos antaa päätöksensä tiedoksi lähettämällä sen vastaanottajalle hänen ilmoittamaansa postiosoitteeseen kirjeellä.

110 §

Takautuva maksaminen ja eläkesaatavan vanhentuminen

Tämän lain mukaisen etuuden saaminen vanhentuu kymmenen vuoden kuluttua siitä päivästä lukien, jona se olisi pitänyt maksaa, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Vanhentumisen katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika. Vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain

(728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään.

120 §

Liikaa maksetun eläkkeen takaisinperintä

Aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa etuuden maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

134 §

Maksun perintä

Kunnallisen eläkelaitoksen tämän lain perusteella määräämä maksu sekä sille maksun viivästymisen ajalta laskettu korkolain 4 §:ssä tarkoitetun korkokannan mukainen viivästyskorko saadaan ulosottaa ilman eri tuomiota tai päätöstä niin kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa (367/1961) säädetään.

134 §

Maksun perintä ja maksusaatavan vanhentuminen

Kunnallisen eläkelaitoksen on määrättävä tähän lakiin perustuva maksu kymmenen vuoden kuluessa saatavan syntymisestä lukien. Maksuosuussaatavan katsotaan syntyvän tämän lain mukaisen lopullisen maksun eräpäivänä. Tämän lain perusteella määrätty maksu sekä sille suorituksen viivästymisen ajalta korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukainen vuotuinen viivästyskorko saadaan ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä niin kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa (367/1961) säädetään.

Aiheettomasti suoritettun maksun palautus vanhentuu kymmenen vuoden kuluttua maksun maksupäivästä lukien, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Vanhentumisen katkaisemisesta alkaa kulua uusi, viiden vuoden vanhentumisaika. Vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain 10 tai 11 §:ssä säädetään.

Voimassa oleva laki

143 §

Sijoitusneuvottelukunta

Kunnallisessa eläkelaitoksessa on sijoitusneuvottelukunta, jonka tehtävänä on vuosittain hyväksyä sijoitustoiminnan yleissuunnitelma ja seurata sen toteutumista.

164 §

Hallintomenettelyä koskevien säännösten soveltaminen

Kunnallisen eläkelaitoksen käsitellessä tässä laissa tarkoitettua hallintoasiasia sovelletaan hallintolakia (434/2003), kielilakia (423/2003) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia, jollei tässä laissa toisin säädetä. *Alle 15-vuotiaan puhevaltaa muussa kuin henkilöään koskevassa asiassa käyttää hänen edunvalvojansa.*

Ehdotus

143 §

Sijoitusneuvottelukunta

Kunnallisessa eläkelaitoksessa on *sijoitustoiminnan tueksi ja 2 momentissa mainittujen tahojen välisen tiedonkulun edistämiseksi* sijoitusneuvottelukunta. *Neuvottelukunta käsittelee neuvoa antavasti eläkelaitoksen sijoitustoiminnan kehittämissuuntia ja toimintalinjoja.*

164 §

Hallintomenettelyä koskevien säännösten soveltaminen

Kunnallisen eläkelaitoksen käsitellessä tässä laissa tarkoitettua hallintoasiasia sovelletaan hallintolakia (434/2003), kielilakia (423/2003) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 110 §:n 3 momenttia, 120 §:n 5 momenttia sekä 134 §:ää sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheettomasti maksettuun etuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskehtaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös 31 päivänä joulukuuta 2003 voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.